

Dôvodová správa

B. Osobitná časť

K čl. I

K bodu 1

Navrhuje sa nové znenie poznámky pod čiarou k odkazu 1 v dôsledku novej právnej úpravy pre poskytovanie prechodnej vnútroštátnej pomoci vyplývajúcej z nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení. Rovnako sa navrhuje nové znenie poznámky pod čiarou k odkazu 2 v dôsledku novej právnej úpravy vyplývajúcej z nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení v kontexte definovania pojmu „poľnohospodárska činnosť“ pre programové obdobie 2023 – 2027. Odkaz sa zavádza na aproximčné nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktoré ustanovuje požiadavky na udržiavanie poľnohospodárskej plochy, aktívneho poľnohospodára a kondicionality a ktoré upravuje pojmy vyplývajúce z nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení.

K bodu 2

Z dôvodu zosúladenia právnej úpravy zo znením zákona č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon 280/2017 Z. z.“) sa v prípade prechodnej vnútroštátnej platby na plochu precizuje referenčná parcela. Z dôvodu zosúladenia právnej úpravy zo znením zákona č. 280/2017 Z. z. sa navrhuje vypustenie poznámky pod čiarou k odkazu 3 a úprava poznámky pod čiarou k odkazu 4.

K bodu 3

Žiadateľ o doplnkovú vnútroštátnu platbu na plochu musí spĺňať podmienky na poskytnutie základnej podpory príjmu v záujme udržateľnosti, pričom výmera, na ktorú žiadateľ žiada o doplnkovú vnútroštátnu platbu na plochu, sa môže poskytnúť najviac na výmeru ornej pôdy, vinogradov, ovocných sádov a chmeľníc podľa žiadosti. Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti sa poskytne prijímateľovi na hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu, pričom základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti vo forme ročnej oddelenej platby cieľi na základnú stabilizáciu príjmov všetkých aktívnych poľnohospodárov.

V dôsledku novej právnej úpravy vyplývajúcej z nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení v kontexte intervencie základnej podpory príjmu v záujme udržateľnosti pre programové obdobie 2023 – 2027 sa navrhuje nové znenie poznámky pod čiarou k odkazu 5. Z dôvodu presnosti a zabezpečenia vyššej informovanosti adresátov právnej normy sa odkaz zavádza na nariadenie (EÚ) 2021/2115 v platnom znení a nové aproximčné nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb.

K bodu 4

Z dôvodu zosúladenia právnej úpravy s nariadením (EÚ) 2021/2115 v platnom znení sa upravuje referenčné obdobie v prípade prechodnej vnútroštátnej platby na chmeľ z 31. decembra 2006 na 31. december 2018 v intenciách strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky, pričom rok 2018 je posledným možným rokom, pre ktorý sa mohol členský štát v zmysle nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení rozhodnúť.

K bodu 5

Z dôvodu zosúladenia právnej úpravy s nariadením (EÚ) 2021/2115 v platnom znení sa upravuje referenčné obdobie v prípade prechodnej vnútroštátnej platby na dobytie jednotky z roku 2007 na rok 2018 v intenciách strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky, pričom rok 2018 je posledným možným, pre ktorý sa mohol členský štát v zmysle nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení rozhodnúť.

Doplňková vnútroštátna platba na dobytie jednotky sa poskytuje na

- a) teľatá do šesť mesiacov na základe stavu zvierat k 31. marcu 2018. Stav zvierat sa určuje na základe výpisu z Centrálnej evidencie hospodárskych zvierat (ďalej len „CEHZ“) (odviazaná časť),
- b) hovädzí dobytok od 6 do 24 mesiacov na základe stavu zvierat k 31. marcu 2018. Stav zvierat sa určuje na základe výpisu z CEHZ (odviazaná časť),
- c) býky, voly a jalovice nad 24 mesiacov na základe stavu zvierat k 31. marcu 2018. Stav zvierat sa určuje na základe výpisu z CEHZ (odviazaná časť),
- d) dojčiace kravy (najmenej raz otelené ku dňu predloženia žiadosti, ktorých mlieko slúži na výživu teliat) nad 24 mesiacov na základe stavu zvierat k dátumu podania žiadosti príslušného kalendárneho roka. Stav zvierat sa určuje na základe výpisu z CEHZ (viazaná časť),
- e) ovce a kozy nad 12 mesiacov (samičieho pohlavia) na základe stavu zvierat k
 1. 31. marcu 2018. Stav zvierat sa určuje na základe výpisu z CEHZ. V prípade, ak sú vo výpise aj barany, žiadateľ vyškrtne zo zoznamu tieto zvieratá a žiadosť si predloží na upravený (nižší) počet zvierat (odviazaná časť),
 2. dátumu podania žiadosti príslušného kalendárneho roka, stav zvierat sa určuje na základe výpisu z CEHZ (viazaná časť),
- f) individuálne referenčné množstvo mlieka (ďalej len „individuálna kvóta“) k 31. marcu 2018. Stav sa určí na základe rozhodnutia Pôdohospodárskej platobnej agentúry o pridelení individuálnej kvóty (ďalej len „platobná agentúra“).

Žiadateľ má právo žiadať o platbu na dobytie jednotky podľa počtu dobytčích jednotiek podľa § 4 ods. 2 písm. a) až c), písm. e) prvého bodu a f), ktoré žiadateľ choval k príslušnému dátumu, ktorým je 31. marec 2018 (odviazaná časť).

K bodu 6

Upravuje sa poznámka pod čiarou k odkazu 6 z dôvodu zabezpečenia informovanosti adresátov právnej normy a v nadväznosti na novú právnu úpravu vyplývajúcu z nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení.

Podľa čl. 109 písm. d) nariadenia Rady (ES) č. 73/2009 z 19. januára 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory pre poľnohospodárov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa ustanovujú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 1290/2005, (ES) č. 247/2006, (ES) č. 378/2007 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1782/2003 (Ú. v. EÚ L 30, 31.1.2009) v platnom znení sa pod pojmom „dojčiaca krava“ rozumie krava mäsového plemena alebo krava pochádzajúca z križenia s mäsovým plemenom, ktorá patrí do stáda určeného na chov teliat na výrobu mäsa. Čl. 59 nariadenia Komisie (ES) č. 1121/2009 z 29. októbra 2009, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 73/2009, pokiaľ ide o režimy podpory pre poľnohospodárov ustanovené v hlavách IV a V v platnom znení, upravuje pojem

„krava mäsového plemena" na účely čl. 109 písm. d) a čl. 115 ods. 2 nariadenia (ES) č. 73/2009 v platnom znení.

Podľa čl. 147 nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení sú podmienky poskytovania prechodnej vnútroštátnej pomoci rovnaké ako podmienky uvedené v čl. 37 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe režimov podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 637/2008 a nariadenie Rady (ES) č. 73/2009 v platnom znení, pričom podľa čl. 37 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013 v platnom znení sú podmienky poskytnutia prechodnej vnútroštátnej pomoci rovnaké ako podmienky, ktorými sa povoľuje poskytnutie platieb podľa čl. 132 ods. 7 alebo čl. 133a nariadenia (ES) č. 73/2009 v platnom znení.

K bodu 7

V prípade prechodnej vnútroštátnej platby na dobytčie jednotky, na ktoré sa žiada pomoc sa použije automatický systém žiadostí. Automatický systém žiadostí zabezpečí, že údaje požadované zo strany platobnej agentúry sú k dispozícii z úradnej počítačovej databázy CEHZ. Žiadateľ potvrdzuje dostupné existujúce a doplňujúce informácie a v prípade potreby sám opravi nesprávne údaje alebo doplní chýbajúce údaje.

K bodu 8

Z dôvodu zosúladenia právnej úpravy zo znením zákona č. 280/2017 Z. z. sa navrhuje nové znenie poznámky pod čiarou k odkazu 10 v súvislosti s činnosťou ministerstva, ktoré riadi, usmerňuje, koná a rozhoduje o poskytovaní dotácie a riadi a usmerňuje poskytovanie podpory.

K bodu 9

Navrhovanou právnou úpravou sa zavádza fikcia, čo sa považuje za individuálnu kvótu pridelenú žiadateľovi k 31. marcu 2018, a to v nadväznosti na zmenu referenčného obdobia v kontexte novej právnej úpravy vyplývajúcej z čl. 147 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení, podľa ktorého „pokiaľ sa podmienky poskytovania prechodnej vnútroštátnej pomoci vzťahujú na referenčné obdobie, členské štáty môžu rozhodnúť o zmene tohto referenčného obdobia, pričom posledným možným referenčným obdobím je rok 2018". Súčasne podľa čl. 147 nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení platí, že „podmienky poskytovania prechodnej vnútroštátnej pomoci rovnaké ako podmienky uvedené v čl. 37 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013 v platnom znení", pričom podľa čl. 37 ods. 3 nariadenia (EÚ) 1307/2013 platí, že „podmienky poskytnutia prechodnej vnútroštátnej pomoci sú rovnaké ako podmienky, ktorými sa povoľuje poskytnutie platieb podľa čl. 132 ods. 7 alebo čl. 133a nariadenia (ES) č. 73/2009 v platnom znení".

Nárok na prechodnú vnútroštátnu pomoc na dobytčie jednotky sa tak stanovuje odviazanou formou k 31. 03. 2018. Vzhľadom na skutočnosť, že systém kvót na mlieko bol zrušený stanovuje sa fikcia vo vzťahu ku kvótovému roku 2006/2007. A teda žiadateľ, ktorý získal v kvótovom roku 2006/2007 (od 01. 04. 2006 do 31. 03. 2007) individuálnu kvótu je oprávnený si počet dobytčích jednotiek vypočítať zo súčtu svojej individuálnej kvóty pridelennej k 31. marcu 2007 a individuálnej kvóty, ktorá mu bola pridelená až pre nasledujúci kvótový rok (2007/2008) rozhodnutím platobnej agentúry na základe vykonaného prevodu alebo prechodu individuálnej kvóty v kvótovom roku 2006/2007 od pôvodného držiteľa individuálnej kvóty. V priebehu kvótového roka 2006/2007 došlo k významným prevodom individuálnych kvót, a preto sa podmienky prevodu individuálnych kvót ustanovili do nároku na platbu na dobytčie jednotky.

Platobná agentúra v tom čase bola oprávnená na základe zákona č. 543/2007 Z. z.

o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka v znení neskorších predpisov, spravovať národné a individuálne kvóty, pridelovať kvóty z národnej rezervy a stanovať poplatok za prekročenie kvót. Poznámka pod čiarou k odkazu 12 tak informuje adresátov právnej normy o oprávnenosti platobnej agentúry pridelovať individuálne kvóty žiadateľom. Nakoľko sa navrhovanou právnou úpravou odkazuje na právne vzťahy viažuce sa ku kvótovému roku 2006/2007, zachovanie odkazu 12 na poznámku pod čiarou má svoje opodstatnenie, a to z hľadiska komplexnosti vzťahov, v ktorých právny predpis vystupuje a z dôvodu zachovania informovanosti adresátov právnej normy a ich ľahšej orientácie v súvisiacej právnej úprave.

V súvislosti s vyššie uvedeným a z dôvodu spresnenia pojmu „kvótový rok“ sa poznámka pod čiarou k odkazu 11 vypúšťa.

K bodu 10

Platobné oprávnenie podľa § 4 ods. 2 písm. f) je prevoditeľné na základe písomnej zmluvy o prevode alebo prechode individuálnej kvóty do 31. marca 2018, ku ktorej žiadateľ predloží rozhodnutie platobnej agentúry. Zmena dátumu vyplýva zo skutočnosti, že nárok na prechodnú vnútroštátnu pomoc na dobytie jednotky sa stanovuje odviazanou formou k 31. 03. 2018.

K bodu 11

V nadväznosti na úpravy vyplývajúce z novelizačných bodov 12 až 14 a použitia automatického systému žiadostí v prípade prechodnej vnútroštátnej platby na dobytie jednotky sa upravuje aj predkladanie príloh k žiadosti o doplnkovú vnútroštátnu platbu na dobytie jednotky vo vzťahu k združeniu fyzických osôb a právnických osôb.

K bodom 12 až 14

Z dôvodu zavedenia automatického systému žiadostí v rámci prechodnej vnútroštátnej platby a úprav v novelizačnom bode 7 (§ 4 ods. 5) sa vykonáva potrebná úprava pre prípady podávania príloh žiadostí v súvislosti s viazanou časťou. Navrhuje sa aj vypustenie poznámky pod čiarou k odkazu 14.

K bodu 15

Z dôvodu zosúladenia právnej úpravy zo znením zákona č. 280/2017 Z. z. sa navrhuje nové znenie poznámok pod čiarou k odkazom 16 a 17, a to v súvislosti s povinnosťou platobnej agentúry viesť informačný systém, ktorý o. i. zahŕňa aj integrovaný administratívny a kontrolný systém a v súvislosti s činnosťou ministerstva, ktoré riadi, usmerňuje, koná a rozhoduje o poskytovaní dotácie a riadi a usmerňuje poskytovanie podpory.

Navrhuje sa aj nové znenie poznámky pod čiarou k odkazu 18 v dôsledku novej právnej úpravy vyplývajúcej z nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení, nového nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktoré ustanovuje požiadavky na udržiavanie poľnohospodárskej plochy, aktívneho poľnohospodára a kondicionality a začlenenia systému kondicionality do strategických plánov spoločnej poľnohospodárskej politiky, podľa ktorého musia poľnohospodári a iní prijímatelia na to, aby mohli čerpať podporu v plnej výške, dodržiavať základné normy týkajúce sa životného prostredia, zmeny klímy, verejného zdravia, zdravia rastlín a dobrých životných podmienok zvierat. Základné normy zahŕňajú v zjednodušenej podobe zoznam povinných požiadaviek týkajúcich sa hospodárenia (PH) a normy dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu pôdy (DPEP).

V poznámke pod čiarou k odkazu 19 sa navrhuje úprava z dôvodu novej právnej úpravy

vyplývajúcej z delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/1172 zo 4. mája 2022, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 vzhľadom na integrovaný administratívny a kontrolný systém v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a uplatňovanie a výpočet správnych sankcií v súvislosti s kondicionalitou (Ú. v. EÚ L 183, 8.7.2022).

K bodu 16

Z dôvodu zosúladenia právnej úpravy s nariadením (EÚ) 2021/2115 v platnom znení je poskytnutie prechodnej vnútroštátnej platby na plochu a chmeľ podmienené splnením podmienok pre poskytnutie základnej podpory príjmu v záujme udržateľnosti.

K bodu 17

Legislatívno-technická úprava v nadväznosti na novú právnu úpravu vyplývajúcu z nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 z 2. decembra 2021 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 (Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021) v platnom znení.

V prípade, ak nastanú prípady vyššej moci a mimoriadnych okolností, žiadateľ je povinný oznámiť na zverejnenom tlačive platobnej agentúre túto skutočnosť spolu s relevantným dôkazom do pätnástich pracovných dní odo dňa, keď odpadli prekážky spôsobené vyššou mocou alebo mimoriadnou okolnosťou. Po uznanom oznámení vyššej moci a mimoriadnych okolností, ktoré viedlo k nedodržaniu podmienok priamej platby, žiadateľovi zostáva nárok na platbu. V prípade, ak žiadateľ vyššiu moc a mimoriadne okolnosti neoznámil v termíne a pri následnej kontrole sa zistí porušenie podmienok platby v ich dôsledku, nebude sa na vyššiu moc ani na mimoriadne okolnosti prihliadať.

Z dôvodu novej právnej úpravy pre poskytovanie prechodnej vnútroštátnej pomoci vyplývajúcej z nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení a nariadenia (EÚ) 2021/2116 v platnom znení sa navrhuje nové znenie poznámky pod čiarou k odkazu 21 a vypustenie poznámok pod čiarou k odkazom 22 až 24.

K bodu 18

Nanovo sa vymedzuje spôsob znižovania platieb v prípade kontrolných zistení. Ak sa na základe vykonaných kontrol zistia rozdiely medzi skutočnou výmerou poľnohospodárskej pôdy alebo skutočným stavom zvierat v porovnaní s výmerou uvedenou v žiadosti o podporu alebo stavom zvierat podľa § 4 ods. 2 písm. d) alebo písm. e) druhého bodu, platby sa upravujú spôsobom uvedeným v § 7.

K bodu 19

Navrhuje sa prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 15. decembra 2022.

K bodu 20

Navrhuje sa nové znenie poznámky pod čiarou k odkazu 26 v dôsledku novej právnej úpravy pre poskytovanie prechodnej vnútroštátnej pomoci vyplývajúcej z nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení.

V zmysle čl. 147 nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení sú podmienky poskytovania prechodnej vnútroštátnej pomoci rovnaké ako podmienky uvedené v čl. 37 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013 v platnom znení. Zároveň v zmysle čl. 37 ods. 3 nariadenia (EÚ) 1307/2013 v platnom znení platí, že podmienky poskytnutia prechodnej vnútroštátnej pomoci sú rovnaké ako podmienky, ktorými sa povoľuje poskytnutie platieb podľa čl. 132 ods. 7 alebo čl. 133a nariadenia

(ES) č. 73/2009 v platnom znení. Doplnková vnútroštátna platba na ovce a kozy sa poskytuje ako kombinácia viazanej a odviazanej formy, pričom pri poskytovaní predmetnej podpory je potrebné dodržať stanovený strop. Z dôvodu zosúladenia poskytovania platby na dobytké jednotky s pravidlami Európskej únie v oblasti viazania platieb na produkciu sa použije koeficient odviazania (stav k 31. 03. 2018) a viazania (stav ku dňu podania žiadosti). Koeficienty odviazania a viazania zverejní každoročne ministerstvo vo vestníku a úpravu stavov zvierat uvedenými koeficientmi vykoná platobná agentúra a nie žiadateľ.

K bodu 21

V prílohe č. 2 sa uvádza nové znenie zoznamu vykonávaných právne záväzných aktov Európskej únie v dôsledku novej právnej úpravy pre poskytovanie prechodnej vnútroštátnej pomoci vyplývajúcej z nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení a nariadenia (EÚ) 2021/2116 v platnom znení.

K čl. II

Navrhuje sa účinnosť nariadenia vlády Slovenskej republiky od 15. decembra 2022 tak, aby sa návrhom nariadenia vlády zabezpečila riadna a včasná implementácia nariadení Európskej únie. Ak by v danom termíne nedošlo k nadobudnutiu účinnosti návrhu nariadenia vlády, tak by hrozila škoda spočívajúca v riziku, že by bolo znemožnené vyplácanie prechodnej vnútroštátnej pomoci a súvisiace podávanie žiadostí a ich administrácia.